T072 BL 2 (110) Trách Nhiệm Của Tỳ Kheo Đoán Sự-Nêu Dẫn Về Phẩm Tạp Tụng Và Oai Nghi

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

TRAÙCH NHIEÄM CUÛA TYØ KHEO ÑOAÙN SÖÏ Theá roài, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Khi vò Tyø-kheo trì luaät cho ai phaùp xuaát toäi, thì hoï noùi coù toäi cuõng bieát, khoâng toäi cuõng bieát; che giaáu cuõng bieát, khoâng che giaáu cuõng bieát; phaùt loà cuõng bieát, khoâng phaùt loà cuõng bieát; neân cho bieät truù cuõng bieát, khoâng neân cho bieät truù cuõng bieát; nhö phaùp cho bieät truù cuõng bieát, khoâng nhö phaùp cho bieät truù cuõng bieát; nhö phaùp haønh Ba-lôïi-baø-sa cuõng bieát, khoâng nhö phaùp haønh Ba-lôïi-baø-sa cuõng bieát; nöûa chöøng coù toäi cuõng bieát, nöûa chöøng khoâng coù toäi cuõng bieát; ñeâm giaùn ñoaïn cuõng bieát, ñeâm khoâng giaùn ñoaïn cuõng bieát; tuøy thuaän laøm cuõng bieát, khoâng tuøy thuaän laøm cuõng bieát; neân cho phaùp Ma-na-ñoûa cuõng bieát, khoâng neân cho phaùp Ma-na-ñoûa cuõng bieát; cho Ma-na-ñoûa ñuùng phaùp cuõng bieát, cho Ma-na-ñoûa khoâng ñuùng phaùp cuõng bieát; haønh Ma-na-ñoûa roát raùo cuõng bieát, haønh Ma-na-ñoûa khoâng roát raùo cuõng bieát( ); neân cho phaùp xuaát toäi cuõng bieát, khoâng neân cho phaùp xuaát toäi cuõng bieát; cho phaùp xuaát toäi ñuùng phaùp cuõng bieát, cho phaùp xuaát toäi khoâng ñuùng phaùp cuõng bieát; cuøng che giaáu cuõng bieát, khoâng cuøng che giaáu cuõng bieát; che giaáu voâ löôïng cuõng bieát, Tyû-xaù-giaø-cöôùc cuõng bieát; hoaëc coù tröôøng hôïp toäi hôïp maø khoâng phaûi ñeâm hôïp; hoaëc laø ñeâm hôïp maø khoâng phaûi toäi hôïp; hoaëc laø toäi hôïp maø ñeâm cuõng hôïp; hoaëc laø toäi khoâng hôïp maø ñeâm cuõng khoâng hôïp; hoaëc toäi cuõ, toäi trung gian. (Ñoù goïi laø Tyø-kheo trì luaät). (Laïi nöõa) Tyø-kheo thaønh töïu boán phaùp sau ñaây goïi laø ngöôøi giöõ luaät. Ñoù laø: Bieát coù toäi, bieát khoâng coù toäi, bieát toäi naëng, bieát toäi nheï. Ñoù goïi laø boán phaùp. Laïi nöõa, thaønh töïu boán phaùp sau ñaây goïi laø ngöôøi giöõ luaät: Bieát coù toäi, bieát khoâng coù toäi, khoâng xem toäi naëng thaønh toäi nheï, khoâng xem toäi nheï thaønh toäi naëng. Ñoù goïi laø boán phaùp. Laïi nöõa, thaønh töïu boán phaùp: Bieát coù toäi, bieát khoâng coù toäi, khoâng baûo ngöôøi khoâng coù toäi laø coù toäi, khoâng baûo ngöôøi coù toäi laø khoâng toäi. Ñoù goïi laø boán phaùp. Laïi, thaønh töïu boán phaùp: Khoâng xem toäi naëng laø toäi nheï, khoâng xem toäi nheï laø toäi naëng, khoâng xem ngöôøi khoâng phaïm toäi laø phaïm toäi,

khoâng xem ngöôøi phaïm toäi laø khoâng phaïm toäi. Ñoù goïi laø boán phaùp. Laïi, thaønh töïu naêm phaùp sau goïi laø ngöôøi giöõ luaät: Bieát roõ söï tranh chaáp, bieát roõ nguyeân nhaân söï tranh chaáp, bieát roõ caùch daäp taét söï tranh chaáp, bieát roõ caùch phaân bieät veà vieäc chaám döùt tranh chaáp, bieát roõ caùch daäp taét tranh chaáp laøm cho ngöng haún. Ñoù goïi laø naêm phaùp. Laïi, thaønh töïu saùu phaùp: töùc naêm vieäc treân, theâm vieäc kheùo daäp taét söï tranh chaáp ñaõ tích luõy. Ñoù goïi laø saùu phaùp. Laïi, thaønh töïu baûy phaùp: Bieát coù toäi, bieát

khoâng coù toäi, bieát toäi naëng, bieát toäi nheï, khoâng ñem toäi naëng laøm toäi nheï, khoâng ñem toäi nheï laøm toäi naëng, kheùo bieát caùch laøm yeát-ma. Ñoù goïi laø baûy phaùp. Laïi, thaønh töïu taùm phaùp: Töùc baûy vieäc treân, theâm vieäc bieát roõ tình huoáng naøo neân tuïng giôùi ñaày ñuû hay giaûn löôïc. Ñoù goïi laø taùm phaùp. Laïi, thaønh töïu chín phaùp: Ñoù laø taùm vieäc treân, taêng theâm vieäc kheùo tuïng giôùi, kheùo bieát nghóa, khoâng queân, hieåu roõ, kheùo bieát phaùp yeát-ma. Ñoù goïi laø chín phaùp. Laïi, thaønh töïu möôøi phaùp: Töùc ngoaøi chín vieäc treân, theâm vieäc kheùo ñieàu phuïc caùc caên, phaïm haïnh vieân maõn, hieåu saâu phaùp yeát-ma. Ñoù goïi laø möôøi phaùp. Laïi, thaønh töïu naêm phaùp goïi laø ngöôøi giöõ luaät. Ñoù laø: Trì giôùi, bieát coù toäi, bieát khoâng coù toäi, bieát roõ tình huoáng naøo neân tuïng giôùi ñaày ñuû hay giaûn löôïc, kheùo bieát phaùp yeát-ma. Ñoù goïi laø naêm phaùp. Laïi, thaønh töïu boán phaùp. Ñoù laø: Trì giôùi, bieát roõ coù toäi, bieát roõ khoâng coù toäi, bieát roõ phaùp yeát-ma. Ñoù goïi laø boán phaùp. Laïi, thaønh töïu ba phaùp: Bieát coù toäi, bieát khoâng coù toäi, bieát phaùp yeát-ma. Ñoù goïi laø ba phaùp. Laïi, thaønh töïu hai phaùp. Ñoù laø: Bieát coù toäi, bieát khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø hai phaùp. Laïi, thaønh töïu moät phaùp. Ñoù laø: kheùo bieát phaùp yeát-ma. Ñoù goïi laø ngöôøi giöõ luaät, cho ñeán thaønh töïu möôøi boán phaùp thì goïi laø ngöôøi giöõ luaät baäc nhaát; ngoaïi tröø Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri (Thì khoâng ai laøm ñöôïc). Möôøi boán phaùp ñoù nhö sau: 1. Bieát coù toäi. 2. Bieát khoâng coù toäi. 3. Bieát toäi naëng. 4. Bieát toäi nheï. 5. Bieát coù che giaáu. 6. Bieát khoâng che giaáu. 7. Bieát toäi coù theå trò.

8. Bieát toäi khoâng theå trò. 9. Bieát ñaõ ñöôïc thanh tònh. 10. Bieát chöa ñöôïc thanh tònh. 11. Ñöôïc coâng ñöùc cuûa boán thieàn, hieän ñöôïc an laïc. 12. Ñöôïc thieân nhaõn, thieân nhó vaø tuùc maïng thoâng. 13. Döùt saïch höõu laäu. 14. Ñöôïc voâ laäu (heát caáu ueá). Ñoù goïi laø möôøi boán phaùp. Ngöôøi thaønh töïu möôøi boán phaùp naøy laø baäc nhaát trong taát caû caùc ngöôøi giöõ luaät, ngoaïi tröø Ñöùc Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Tyø-kheo Öu-ba-ly thaønh töïu möôøi boán phaùp keå treân, laø ngöôøi giöõ luaät baäc nhaát, coù toäi cuõng bieát, khoâng coù toäi cuõng bieát, cho ñeán döùt saïch höõu laäu, ñaït ñöôïc tueä giaûi thoaùt voâ laäu. Coù toäi cuõng bieát: Töùc bieát naêm thieân toäi: Ba-la-di, Taêng-giaø-baøthi-sa, Ba-daï-ñeà, Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni, Vieät-tyø-ni. Ba-la-di: Daâm, troäm, gieát ngöôøi, töï xöng ñöôïc phaùp hôn ngöôøi. Taêng-giaø-baø-thi-sa: Coá yù xuaát tinh, xuùc chaïm ngöôøi nöõ, noùi lôøi oâ ueá, cho ñeán laøm hoen oá nhaø ngöôøi ôû thoân xoùm. Ba-daï-ñeà: Goàm ba möôi Ni-taùt-kyø, chín möôi hai Ba-daï-ñeà thuaàn tuùy. Ba-la-ñeà-ñeà-xaù-ni: ÔÛ nôi A-luyeän-nhaõ, khoâng beänh maø nhaän thöùc aên cuûa Tyø-kheo-ni, aên thöùc aên do Tyø-kheo-ni chæ ñieåm, khaát thöïc taïi nhaø hoïc gia. Vieät Tyø-ni: Goàm möôøi ba vieäc nhö sau: 1. A-giaø-döõ. 2. Thaâu-lan-giaù. 3. Xuù-thaâu-lan. 4. Khoâng laøm. 5. Khoâng noùi. 6. Ñoät-caùt-la. 7. AÙc thanh. 8. Oai nghi. 9. Phi oai nghi. 10. Oai nghi aùc. 11. Taø maïng aùc. 12. AÙc kieán. 13. Taâm sinh hoái Tyø-ni.

1. A-giaø-döõ: Nhö ngoaïi ñaïo Tu-thaâm-ma, nhö Toân giaû Baït-ñaø-lôïi, nhö caùc Tyø-kheo-ni ôû thaønh Vöông xaù, caùc tröôøng hôïp nhö theá ñeàu phaûi ñeán Phaät saùm hoái. Ñoù goïi laø A-giaø-döõ. 2. Thaâu-lan-giaù: Laáy troäm döôùi naêm tieàn, ñuïng vaøo vaät ñaùng giaù naêm tieàn maø chöa dôøi khoûi choã. Ñoù goïi laø Thaâu-lan-giaù. 3. Xuù-thaâu-lan: Duøng taâm nhieãm oâ ñuøa giôõn vôùi nam caên. Ñoù goïi laø Xuù-thaâu-lan. 4. Khoâng laøm: Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ baûo laøm vieäc gì maø ñuùng phaùp thì phaûi laøm; neáu khoâng laøm thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu baûo goïi phuï nöõ, laáy röôïu ñeán, thì neân noùi vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ: "Con nghe noùi trong giôùi luaät (Vieäc ñoù) khoâng ñöôïc laøm". Ñoù goïi laø khoâng laøm. 5. Khoâng noùi: Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ cuøng goïi, nghe maø khoâng ñaùp, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu trong mieäng ñang ngaäm côm maø gioïng noùi khoâng thay ñoåi thì neân ñaùp. Neáu khoâng theå ñaùp ñöôïc, thì nuoát côm roài môùi ñaùp. Neáu Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ hoûi nhö sau: "Vì sao nghe ta goïi maø khoâng traû lôøi", thì neân thöa vôùi Hoøa thöôïng, A-xaø-leâ: "Trong mieäng con ñang ngaäm côm, cho neân khoâng ñaùp ñöôïc". Ñoù goïi laø khoâng noùi. 6. Ñoät-caùt-la: Nhö Theá Toân noùi vôùi nhoùm saùu Tyø-kheo Öu-ñaø-di vaø caùc Tyø-kheo khaùc: "Laøm vieäc ñoù khoâng toát". Ñoù goïi laø Ñoät-caùt-la. 7. AÙc thanh: Giaû tieáng keâu cuûa voi, tieáng cuûa ngöïa, boø, löøa, laïc ñaø v.v... taát caû tieáng cuûa loaøi suùc sinh nhö theá; hoaëc keùo daøi hôi ra roài keâu ñöùt ñoaïn, hoaëc keâu gaáp roài keùo daøi ra. Ñoù goïi laø aùc thanh (Tieáng keâu choái tai). 8. Oai nghi: Saùng sôùm thöùc daäy neân röûa doïn saïch nôi ñaïi tieåu tieän, roài ñoå ñaày nöôùc taïi nôi ñaïi tieåu tieän, laïi phaûi queùt thaùp, vieän, phoøng Taêng. Neáu laáy, cho, laøm caùc vieäc, thaäm chí buoäc moät sôïi chæ maø khoâng baïch vôùi Hoøa thöôïng y chæ, A-xaø-leâ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Ñoù goïi laø oai nghi. 9. Phi oai nghi: Nhö söûa toùc, trang ñieåm maét, laøm ñeïp maët maøy, giuõ y, laøm cho giaûi luïa boùng saùng, buoäc löng, hô baùt laøm cho saùng boùng, duøng göông soi maët. Ñoù goïi laø phi oai nghi (Traùi oai nghi). 10. Oai nghi aùc: Thaân coù oai nghi xaáu, mieäng coù oai nghi xaáu, thaân mieäng coù oai nghi xaáu; thaân tai haïi, mieäng tai haïi, thaân mieäng tai haïi; thaân taø maïng, mieäng taø maïng, thaân mieäng taø maïng. Ñoù goïi laø aùc oai nghi (Oai nghi xaáu). 11. Taø maïng aùc: Thaân quanh co, mieäng quanh co, Taâm quanh co, hieän cöû chæ thaân aùi ñeå hy voïng ngöôøi ta cuùng döôøng. Ñoù goïi laø aùc taø maïng.

12. AÙc kieán: Taát caû caùc loaïi kieán giaûi nhö thöôøng, ñoaïn v.v... , goïi laø aùc kieán. 13. Taâm sinh hoái Tyø-ni: Phaùp chuùng hoïc oai nghi, taâm nieäm aùc, khoâng coá yù maø xuùc chaïm nöõ nhaân, ñaïi loaïi nhö theá ñeàu goïi laø taâm hoái. Ñoù goïi laø taâm sinh hoái Tyø-ni. ----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.